

THÔNG TIN HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC

Hội thảo khoa học “Công bố kết quả nghiên cứu quốc gia về bình đẳng giới”

Ngày 11/3/2025, tại Hà Nội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ và Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tổ chức Hội thảo khoa học “Công bố kết quả nghiên cứu quốc gia về bình đẳng giới”. Hội thảo nằm trong khuôn khổ Đề tài Độc lập cấp Quốc gia “Nghiên cứu đánh giá tổng thể về bình đẳng giới phục vụ phát triển bền vững”, mã số 02/22-ĐTĐL.XH.XXNT, do PGS.TS. Trần Thị Minh Thi - Phó Viện trưởng Viện Thông tin Khoa học xã hội chủ nhiệm, Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới chủ trì. Tham dự Hội thảo có GS.TS. Nguyễn Thiện Nhân, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cùng đại diện lãnh đạo các cơ quan chủ trì và đồng đạo các nhà quản lý, nhà khoa học đến từ các cơ quan ban ngành, các viện nghiên cứu, trường đại học.

Kết quả nghiên cứu quốc gia về bình đẳng giới được công bố tại Hội thảo dựa trên kết quả khảo sát đối với mẫu khảo sát gồm 9.094 người dân thuộc cả 6 vùng kinh tế trên cả nước, thực hiện năm 2024. Các kết quả nghiên cứu chính được trình bày theo các lĩnh vực đo lường bình đẳng giới gồm: 1/ Kinh tế, lao động, việc làm (những khác biệt giới thể hiện ở trình độ, công việc chính, lý do chọn công việc, đặc điểm việc làm, vị thế việc làm và thu nhập,...); 2/ Giáo dục, đào tạo (mức độ bình đẳng giới trong hệ thống giáo dục từ mầm non đến đại học, đầu tư học thêm; nội dung và phương pháp giáo dục con trong gia đình;

định hướng lựa chọn ngành nghề theo giới,...); 3/ Khoa học công nghệ (xem xét việc sử dụng các thiết bị, ứng dụng khoa học kỹ thuật và công nghệ số trong đời sống từ góc nhìn bình đẳng giới); 4/ Chăm sóc sức khỏe, y tế (bình đẳng giới trong chăm sóc sức khỏe, tiếp cận và sử dụng các dịch vụ khám chữa bệnh); 5/ An sinh xã hội (tiếp cận và thụ hưởng các chính sách và dịch vụ an sinh xã hội, như tiếp cận bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế,...); 6/ Chính trị, lãnh đạo, quản lý (thể hiện ở tỷ lệ nam/nữ tham gia lãnh đạo, quản lý trong hệ thống chính trị); 7/ Ứng phó với biến đổi khí hậu (xem xét mức độ bình đẳng giới trong các hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh,...); 8/ Gia đình (bạo lực gia đình trên cơ sở giới; mức độ phân công lao động và quyền quyết định trong gia đình; hành vi sinh sản từ góc nhìn giới,...).

Các đại biểu nhận định, mặc dù Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu trong thúc đẩy bình đẳng giới, nhưng kết quả nghiên cứu quốc gia về bình đẳng giới cho thấy vẫn còn những thách thức lớn về bình đẳng giới cần được quan tâm, thể hiện ở nhiều lĩnh vực, từ kinh tế, lao động đến giáo dục, đào tạo, y tế, đời sống gia đình,...

Hiện nay, Việt Nam đã và đang nỗ lực thực hiện các cam kết quốc tế về bình đẳng giới, hướng tới đảm bảo quyền cho phụ nữ, phục vụ phát triển bền vững. Kết quả nghiên cứu quốc gia về bình đẳng giới là cơ sở để xây dựng các chính sách nhằm thúc đẩy bình đẳng giới ở nước ta trong thời gian tới.

HOÀI PHÚC

Hội thảo khoa học quốc tế “Tư liệu Hán Nôm: sưu tầm, bảo quản, nghiên cứu và khai thác”

Ngày 07/5/2025, tại Hà Nội, Viện Thông tin Khoa học xã hội (KHXH) thuộc Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế với chủ đề “Tư liệu Hán Nôm: sưu tầm, bảo quản, nghiên cứu và khai thác”. Tham dự Hội thảo có đại diện các tổ chức quốc tế, các cơ quan, tổ chức đối tác cùng đông đảo các chuyên gia, nhà khoa học trong nước.

Hội thảo nhận được gần 40 tham luận của các nhà nghiên cứu, học giả, chuyên gia Việt Nam và quốc tế. Hội thảo gồm 2 phiên: Phiên 1- *Sưu tầm, bảo quản và khai thác tư liệu Hán Nôm* tập trung vào các nội dung: “Công tác bảo quản tài liệu Kho Hán Nôm ngoài đăng ký tại Viện Thông tin KHXH”, “Tư liệu Hán Nôm lưu trữ tại Thư viện Đại học Ngôn ngữ và Văn Minh tại Paris, Cộng hòa Pháp: Thực trạng và phương hướng khai thác”, “Mộc bản Phật giáo ở miền Trung Việt Nam: Hiện trạng lưu trữ và khai thác tư liệu”. Phiên 2 - *Nghiên cứu tư liệu Hán Nôm tục lệ, Thần tích - Thần sắc, văn bia và văn học* tập trung vào các nội dung: “Sự thay đổi về thành phần cung tiến trong tục thờ Hậu: qua văn bản Tục lệ Hán Nôm tỉnh Hưng Yên từ thế kỷ XVIII đến XX”, “Khảo cứu nguồn tư liệu Thần sắc thành hoàng tỉnh Hưng Yên lưu trữ tại Viện Thông tin KHXH và Viện Nghiên cứu Hán Nôm”, “Nghiên cứu đối tượng được ban sắc ở tỉnh Phú Yên (qua hệ thống tư liệu Hán Nôm lưu trữ tại Kho tư liệu Hán Nôm, Viện Thông tin KHXH)”, “Tìm hiểu phong tục kiêng kỵ của người Việt qua khảo cứu bộ sưu tập Thần tích, Thần sắc tại Thư viện KHXH”, “Nghiên cứu mục lục tiêu

thuyết cổ điển Trung Quốc tại Viện Thông tin KHXH”...

Tại Hội thảo, các đại biểu trao đổi, thảo luận về giá trị của các tư liệu Hán Nôm ở nhiều khía cạnh với các tiếp cận đa chiều. Các tham luận đã nghiên cứu ở chiều cạnh khai thác khái quát hoặc đi sâu vào nghiên cứu giá trị của sách, nghiên cứu so sánh, đối chiếu với các văn bản được lưu trữ ở nhiều nơi khác nhau, đều cho thấy giá trị to lớn của việc khai thác, so sánh, đối chiếu, bổ sung, nhất là khả năng liên kết của các cơ sở dữ liệu lưu trữ ở các nơi khác nhau trên thế giới. Các đại biểu cho rằng, tư liệu Hán Nôm là di sản văn hóa quý báu của Việt Nam, mang giá trị lịch sử, văn học và tri thức độc đáo. Hiện nay, Kho tư liệu Hán Nôm đang lưu giữ tại Thư viện KHXH (do Viện Thông tin KHXH quản lý) gồm 7.029 đơn vị tài liệu, chủ yếu là các loại tài liệu thần tích, thần sắc, hương ước, thống kê thần sắc và một số tài liệu Hán Nôm chưa đăng ký. Theo đánh giá của các chuyên gia, đây là một bộ sưu tập thư tịch cổ với đa phần các văn bản có niên đại gần 100 năm, có giá trị cao về độ phong phú của chủng loại tư liệu. Bên cạnh đó, Viện Nghiên cứu Hán Nôm (thuộc Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam) cũng đang bảo quản khoảng 35.000 cuốn sách và gần 60.000 thạc bản văn bia... có vai trò hết sức quan trọng trong nghiên cứu và bảo tồn di sản văn hóa. Ngoài ra, tư liệu Hán Nôm còn nằm rải rác ở rất nhiều cơ sở văn hóa khác, như các thư viện, đền, chùa, miếu... Tuy nhiên, việc lưu trữ, bảo quản, phát huy vốn quý văn hóa dân tộc còn gặp nhiều khó khăn. Do đó, rất cần có sự quan tâm, đầu tư hơn nữa đối với công tác nghiên cứu, khai thác, bảo tồn và phát huy giá trị của nguồn tư liệu này.

QT.